

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566
Study of the Needs for Developing Academic Achievement in
Schools under the Office of the Primary Educational Service Area,
Lamphun Area 1, Academic Year 2023

กฤติน พันธ์เสนา^{1*}

Kittin Phansena^{1*}

¹สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 65/2 ถนนลำพูน-ป่าซาง หมู่ที่ 4 ตำบลต้นธง อำเภอเมือง จังหวัด
ลำพูน รหัสไปรษณีย์ 51000; Lamphun Primary Educational Service Area Office 1 65/2 Lamphun-Pa Sang
Road, Village No. 4, Ton Thong Subdistrict Mueang District, Lamphun Province 51000, Thailand.

*Corresponding Author; e-mail : nongcs1@gmail.com

DOI : 10.14456/ ajfld.2025.1

Received : October 24, 2024; Revised : November 24, 2024; Accepted : November 28, 2024

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566 เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยประชากรที่ศึกษาคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ทุกคน จำนวน 87 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566 มีค่าความเชื่อมั่น .976 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความสำคัญของค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified})

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันที่เกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามลำดับ ความต้องการในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามลำดับ

คำสำคัญ (Keywords) : การศึกษาความต้องการจำเป็น, การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน, โรงเรียน

Abstract

This research aims to study the needs for developing academic achievement in schools under the Office of the Primary Educational Service Area, Lamphun Area 1, academic year 2023, to be used as information for determining policies and focuses on developing the quality of education of the Office of the Primary Educational Service Area, Lamphun Area 1, with the study population including The school director in Lamphun Primary Educational Service Area 1 of 87 people. The tools used were questionnaires for Developing School Academic Achievement in Lamphun Primary Educational Service Area 1 with confidence value of .976 Statistics used in data analysis include Statistics, percentage, mean, standard deviation and prioritize the Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified})

The research found that Current conditions relating to Developing School Academic Achievement Overall at a highest level When considering each aspect, it was found that National academic achievement at the highest level Followed by Reading ability Think analytically and write and Desired characteristics respectively. Needs to Developing School Academic Achievement Overall at a highest level When considering each aspect, it was found that National academic achievement at the highest level Followed by Reading ability Think analytically and write and Desired characteristics respectively.

Keywords : Needs Assessment, Developing School Academic Achievement, School

บทนำ (Introduction)

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายด้านการศึกษาที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งมีจำนวนมากทั่วประเทศ ปัญหาสำคัญที่พบคือโรงเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวมของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วยหลายองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับผลการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2560) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบเหล่านี้อย่างครอบคลุม

รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั่วประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้รับมอบหมายให้หาแนวทางในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ในระดับพื้นที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 เป็นหนึ่งในหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนในเขตพื้นที่ การดำเนินการอาจทำได้หลายวิธี เช่น การพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ การสนับสนุนสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัย การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ

Citation : กฤติน พันธ์เสนา. (2568). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 1–10.
<https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.1>

ผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาการศึกษา และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนในประเทศไทยเป็นความท้าทายที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น การกำหนดนโยบายที่เหมาะสม และการนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยให้ก้าวหน้าและยั่งยืนต่อไป ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่า การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากจะช่วยให้ผู้บริหารการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาที่ตรงกับความต้องการของแต่ละโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพในปัจจุบัน และตรงกับความต้องการของโรงเรียน ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 สำเร็จผล ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566 เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการศึกษา วิเคราะห์ และสำรวจข้อมูลเพื่อระบุความต้องการหรือปัญหาที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขในกลุ่มเป้าหมายหรือองค์กร โดยเป็นขั้นตอนแรกของการวางแผนและพัฒนานโยบายหรือโครงการต่าง ๆ กระบวนการนี้จะช่วยให้ผู้วางแผนทราบถึงความเป็นจริง ๆ และสามารถจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการประเมินความต้องการจำเป็นมีหลายขั้นตอน อาทิ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัด การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และการสรุปผลเพื่อนำไปสู่การวางแผนการดำเนินงานที่เหมาะสม (Kaufman, R., & Guerra, I., 2013) (Watkins, R., Meiers, M. W., & Visser, Y. L., 2012)

พินดา วราสุนันท์, อัจฉรา ประเสริฐสิน และสร้อยญา จันทร์ชูสกุล (2558) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ประเมินความต้องการจำเป็นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ 2) ประเมินความต้องการจำเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประชากรคือครูในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 46,577 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 408 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ยและดัชนี $PNI_{modified}$ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดคือ ผู้เรียนในโรงเรียนนำผลการสอบ O-NET มาใช้

Citation : Kittin, P., (2025). Study of the needs for developing academic achievement in schools under the Office of the Primary Educational Service Area, Lamphun Area 1, academic year 2023. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 1–10. <https://doi.org/10.14456/ ajfld.2025.1>

ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเอง รองลงมา คือ ผู้สอนเขียนแผนการสอนโดยพิจารณาจากผลการสอบเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และผู้เรียนในโรงเรียนนำผลการสอบ O-NET มาใช้ในการวางแผนเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตามลำดับ

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดคือ ปัจจัยด้านผู้เรียน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านบริหารจัดการของโรงเรียน และปัจจัยด้านนโยบายทางการศึกษาของประเทศ ตามลำดับ

พงศ์เทพ พรมตรุษ และ ฉลอง ชาตुरुประชีวิน (2565) ได้ดำเนินการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในภาพรวม เท่ากับ 0.133 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.151$) รองลงมาได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.150$) ด้านจัดทำสื่อและนวัตกรรม ($PNI_{modified} = 0.149$) ด้านการสรุปหลังการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.138$) และด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการเตรียมการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.131$)

พรพรหม พานิชเจริญ และ ธีรภัทร กุโลภาส (2565) ได้ดำเนินการศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัด เทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยมีผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 8 คน และครูผู้สอน จำนวน 73 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน ในภาพรวมคือ 0.127 ($PNI_{modified} = 0.127$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.136$) รองลงมา คือ การการวัดและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.126$) และขอขบข่ายการบริหารวิชาการที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.121$)

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

การวิจัยครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำพูน เขต 1 ทำการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน และนำมาหาค่าดัชนี

Citation : กฤติน พันธุ์เสนา. (2568). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 1–10.
<https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.1>

ความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) (สุวิมล ว่องวานิช. 2558) โดยทำการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน ที่ผู้วิจัยได้สรุปสังเคราะห์ขึ้นมา จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ 1) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 2) ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4) ระดับผลการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ((การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET)), ((การสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (National Test: NT)) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551) (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. 2560)

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากร

ประชากรที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ในปีการศึกษา 2566 ทุกคน จำนวน 87 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมด้วย QR-Code แบบสอบถามออนไลน์ จัดส่งผ่านช่องทางระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ถึงผู้ให้ข้อมูล จำนวน 87 ฉบับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบแบบสอบถามได้ผ่านช่องทางออนไลน์บนอินเทอร์เน็ต โดยมีการตอบกลับจำนวนทั้งสิ้น 87 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน ข้อมูลที่ได้มาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

- 4.51 - 5.00 มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการพัฒนา ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการพัฒนา ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการพัฒนา ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการพัฒนา ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 มีสภาพปัจจุบัน/ความต้องการพัฒนา ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปจากข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นที่รวบรวมได้จากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) นำข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการ มาวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Priority Needs Index : PNI_{modified})

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566 มีผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน (D)			ความต้องการพัฒนา (I)			PNI modified (I-D)/D	ลำดับความสำคัญ
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล		
1. ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	4.64	0.54	มากที่สุด	4.52	0.54	มากที่สุด	-0.03	4
2. ด้านความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน	4.79	0.41	มากที่สุด	4.81	0.40	มากที่สุด	0.00	3
3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.65	0.54	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	0.01	2
4. ด้านผลการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.60	0.68	มากที่สุด	4.66	0.63	มากที่สุด	0.01	2
5. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.62	0.53	มากที่สุด	4.68	0.52	มากที่สุด	0.01	2
6. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ	4.88	0.32	มากที่สุด	4.96	0.20	มากที่สุด	0.02	1
รวม	4.64	0.57	มากที่สุด	4.69	0.53	มากที่สุด	0.01	-

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566 พบว่า

สภาพปัจจุบันที่เกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$) ($\sigma = 0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.88$) ($\sigma = 0.32$) รองลงมาได้แก่ ด้านความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ($\mu = 4.79$) ($\sigma = 0.41$) และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\mu = 4.65$) ($\sigma = 0.54$) ตามลำดับ

ความต้องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$) ($\sigma = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.96$)

Citation : กฤติน พันธุ์เสนา. (2568). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 1-10.
<https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.1>

($\sigma = 0.20$) รองลงมาได้แก่ ด้านความสามารถในการอ่าน คณิตวิเคราะห์ และเขียน ($\mu = 4.81$) ($\sigma = 0.40$) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\mu = 4.71$) ($\sigma = 0.49$) ตามลำดับ

ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ในภาพรวม พบว่ามีค่า $PNI_{modified} = 0.01$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มีค่าดัชนีสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 0.02$) รองลงมาได้แก่ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, ด้านผลการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้, ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($PNI_{modified} = 0.01$) และด้านความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียน ($PNI_{modified} = 0.00$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.88$) ($\sigma = 0.32$) เพราะทุกโรงเรียนทราบถึงปัญหาสำคัญของโรงเรียนขนาดเล็กนั้น ได้แก่ คุณภาพการจัดการศึกษาต่ำ ผลการสอบ O-NET ต่ำ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาศาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (2559) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) สุริยา ช้องเสนาะ (2558) จึงเป็นเหตุให้มีการดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ พินดา วราสุนันท์, อัจฉรา ประเสริฐสิน และสร้อยญา จันทร์ชูสกุล (2558) ที่นำเสนอให้เห็นถึงความสำคัญการนำผลการสอบ O-NET มาใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$) ($\sigma = 0.53$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ($\mu = 4.96$) ($\sigma = 0.20$) สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ที่เสนอว่าควรให้ความสำคัญกับการนำผลการทดสอบของ O-NET, TIMSS, และ PISA มาใช้เพื่อการวิเคราะห์และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

3. ดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) สูงที่สุด ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ($PNI_{modified} = 0.02$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ผู้อำนวยการโรงเรียน ได้ให้ความเห็นไว้ในแบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ สรุปได้ว่า ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET, NT) ยังมีความสำคัญในหลายมิติ เช่น การประเมินการย้ายครู และผู้บริหารสถานศึกษา หรือการประเมินวิทยฐานะของครูและผู้บริหารสถานศึกษา แม้กระทั่งการประเมินเพื่อเลื่อนเงินเดือนของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น ในประเด็นความต้องการ และความจำเป็น ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน การพัฒนาผลคะแนนการสอบระดับชาติ (O-NET, NT) ก็ยังเป็นความต้องการหลักอยู่

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอเขต 1 ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดต่อไป
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการจำเป็นของโรงเรียนก่อนกำหนดนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในมิติต่าง ๆ
3. ควรทำวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

- คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาศาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ. (2559). *รายงานการประชุม เรื่อง การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก*.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2556). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). ตักศิลาการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พงศ์เทพ พรหมตรุษ, และ ฉลอง ชาตรุประชีวิน. (2565). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(7), 225-236. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/255168>
- พรพรหม พานิชเจริญ, และ อธิภัทร กุโลภาส. (2565). ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัด เทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี ตามแนวคิดความอยู่ดีมีสุขของผู้เรียน. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 18(1), 41-55. Retrieved from <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/jre/article/view/15191>
- พินดา วราสุนันท์, อัจฉรา ประเสริฐสิน, และ สรัญญา จันทร์ชูสกุล. (2558). การประเมินความต้องการจำเป็นการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 7(2), 108-120. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/suedureasearchjournal/article/view/37409>
- วิณา กิ่งสอน. (2555). *ปัญหาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี* [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุริยา ช้องเสนา. (2558). *ปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก*. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *รายงานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการศึกษา*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2564*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

Citation : กฤติน พันธุ์เสนา. (2568). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอเขต 1 ปีการศึกษา 2566. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 1-10. <https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.1>

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *สภาวะการศึกษาไทย ปี 2559-2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ. (2560). *การสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT: National Test)*, สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2566. จาก. <https://bet.obec.go.th>
- Kaufman, R., & Guerra, I. (2013). *Needs Assessment for Organizational Success*. Alexandria, VA: Association for Talent Development. Retrieved from ChatGPT.
- Watkins, R., Meiers, M. W., & Visser, Y. L. (2012). *A Guide to Assessing Needs: Tools for collecting information, making decisions, and achieving development results*. World Bank. Retrieved from ChatGPT.

Citation : กฤติน พันธ์ูเสนา. (2568). การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ปีการศึกษา 2566. *Administrative Journal for Local Development*, 4(1), 1-10.
<https://doi.org/10.14456/ajfld.2025.1>